

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA

DNI PLANISTY

ŚRODOWISKO-KLIMAT-PRZESTRZEŃ

KSIAŻKA ABSTRAKTÓW

6-7 MAJA 2021 r.

HARMONOGRAM OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

6 maja 2021 r. (czwartek)

09:30 – 10:00 OTWARCIE

10:00 – 11:30 PANEL I (moderator: dr inż. Bartosz Wojtyra)

mgr inż. Żaneta Tuchowska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Nowoczesne metody rozwoju zielonej infrastruktury miejskiej

inż. Aleksandra Lubańska, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
Znaczenie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych w mieście

Maria Michałowska, Politechnika Warszawska
Zielone torowiska – moda czy odpowiedź na potrzebę dostosowania miasta do zmian klimatu na przykładzie ulicy Grochowskiej w Warszawie

Szymon Żugaj, Uniwersytet Warszawski
Technologie fotowoltaiczne w przestrzeniach miejskich

mgr inż. arch. Alicja Kozarzewska, Politechnika Warszawska
REIT – brakujące źródło finansowania inwestycji infrastrukturalnych

11:30 – 11:40 PRZERWA

11:40 – 13:10 PANEL II (moderator: prof. UAM dr hab. Małgorzata Stępniewska)

Paula Plichta, Politechnika Rzeszowska
Omówienie aspektu ochrony środowiska w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

mgr inż. arch. Tymon Maćkowiak, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Wertykalne farmy roślinne na przykładzie opracowanej koncepcji centrum hodowli żywności w Poznaniu

mgr Daria Łechtańska, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Zmiany zagospodarowania przestrzennego w zlewni badawczej Różany Strumień jako źródło presji na środowisko przyrodnicze

Zofia Urbańska, Politechnika Krakowska
Zagospodarowanie a ochrona krajobrazów naturalnych znajdujących się w obrębie terenów silnie zurbanizowanych na przykładzie praskiego brzegu Wisły

mgr inż. Krystian Koliński, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Stabilność ekologiczna obszarów wiejskich w województwie wielkopolskim

13:10 – 13:20 PRZERWA

13:20 – 14:35 PANEL III (moderator: prof. UAM dr hab. Lidia Mierzejewska)

mgr Karol Piątkowski, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Determinanty rozwoju infrastruktury energetycznej w województwie wielkopolskim

mgr Sandra Żukowska, mgr Beata Chmiel, Uniwersytet Gdański
Koncepcja smart city w zamierzeniach strategicznych wybranych miast województwa pomorskiego

inż. Agnieszka Lemańczyk, Politechnika Warszawska
Analiza i ocena realizacji projektu przekształcenia nieużytku w teren rekreacyjny na Utracie w Warszawie jako przykład rewitalizacji obszarów zdewastowanych

mgr Dariusz Budkiewicz, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Efekt wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001 w organach administracji publicznej

14:35 – 15:00 PRZERWA

15:00 – 16:30 PANEL IV (moderator: prof. dr hab. Paweł Churski)

mgr inż. arch. Kuba Kopecki,
Katarzyna Niemier, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
UAM Morasko ratuje Świat. Rola Uniwersytetu w kontekście kryzysu klimatycznego. Projekt stworzony w ramach Akademii Miasta Fundacji Malta

Klaudia Zamora, Oliwia Wierucka, Uniwersytet Łódzki
Działania prośrodowiskowe organizacji studenckiej w czasie pandemii COVID-19: Doświadczenia SKN SPATIUM

mgr Ewelina Lopata, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu
Miasto gospodarki o obiegu zamkniętym jako przykład miasta inteligentnego – analiza świadomości społecznej wobec zrównoważonego rozwoju

Oksana Romaniec, Mykoła Striłka, Politechnika Rzeszowska
Postawy społeczeństwa wobec zmian klimatu

mgr inż. Patryk Kaczmarek, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Innowacje społeczne jako odpowiedź na zmiany klimatu na przykładzie projektu TeRRIFICA

16:30 – 16:50 PODSUMOWANIE

7 maja 2021 r. (piątek)

Warsztaty prowadzone przez Zespół TeRRIFICA oraz dra Michała Rzeszewskiego

09:00 – 10:00 Wprowadzenie w warsztaty i spotkanie z ekspertami

10:00 – 12:00 Wypracowanie rozwiązań metodą warsztatową

12:00 – 12:15 Przerwa

12:15 – 13:45 Działanie w wirtualnej rzeczywistości

13:45 – 15:00 Podsumowanie

Poznań, 04.05.2021 r.

Szanowni Państwo,

serdecznie witamy na kolejnej edycji ogólnopolskiej konferencji naukowej Dni Planisty. Wydarzenie organizowane jest przez Akademickie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej we współpracy z Wydziałem Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM.

W tym roku tematem przewodnim jest środowisko – klimat – przestrzeń. Zakres tematyczny zaprezentowanych abstraktów dotyczy m.in.: metod rozwoju zielonej infrastruktury, aspektów ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju, przyczyn zmian klimatycznych czy adaptacji do zmian klimatu.

Głównym celem wydarzenia jest przedstawienie wyników badań naukowych oraz konfrontacja różnych punktów widzenia uczestników.

Bardzo nas cieszy fakt, iż swój udział w wydarzeniu zadeklarowali studenci, doktoranci oraz pracownicy naukowcy z całej Polski. Serdecznie dziękujemy gościom za przyjęcie zaproszeń, a Radzie Naukowej za wsparcie merytoryczne.

Konferencja organizowana jest w trudnym dla wszystkich czasie, a mianowicie podczas pandemii wirusa SARS-CoV-2. W związku z tym zarówno obrady pierwszego dnia, jak i warsztaty dnia kolejnego odbywają się w formie zdalnej.

Życzymy Państwu owocnych rozmów oraz zapraszamy do dyskusji i wymiany doświadczeń.

Komitety Organizacyjny

Patrycja Napierkowska
Sandra Andryszak
Adriana Franczak
mgr inż. Patryk Kaczmarek
Emilia Ledwolorz
inż. Paulina Lipińska
Wiktoria Łapacz
Bartosz Pluciński
Monika Płaczek
Olga Seligmann
Sebastian Szczerba

Komitet Naukowy

prof. dr hab. Paweł Churski
prof. UAM dr hab. Katarzyna Fagiewicz
prof. UAM dr hab. Eliza Kalbarczyk
prof. UAM dr hab. Anna Kołodziejczak
prof. UAM dr hab. Lidia Mierzejewska
prof. UAM dr hab. Adam Radzimski
prof. UAM dr hab. Małgorzata Stępniewska
dr hab. Łukasz Miś
dr inż. Przemysław Ciesiółka
dr inż. Magdalena Szczepańska

Spis treści

mgr inż. Żaneta Tuchowska

Nowoczesne metody rozwoju zielonej infrastruktury miejskiej 6

inż. Aleksandra Lubańska

Znaczenie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych w mieście 7

Maria Michałowska

Zielone torowiska - moda czy odpowiedź na potrzebę dostosowania miasta do zmian klimatu na przykładzie ulicy Grochowskiej w Warszawie 8

Szymon Żugaj

Technologie fotowoltaiczne w przestrzeniach miejskich 9

mgr inż. arch. Alicja Kozarzewska

REIT – brakujące źródło finansowania inwestycji infrastrukturalnych 10

Paula Plichta

Omówienie aspektu ochrony środowiska w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego .. 11

mgr inż. arch. Tymon Maćkowiak

Wertykalne farmy roślinne na przykładzie opracowanej koncepcji centrum hodowli żywności w Poznaniu 12

mgr Daria Łechtańska

Zmiany zagospodarowania przestrzennego w zlewni badawczej Różany Strumień jako źródło presji na środowisko przyrodnicze 13

Zofia Urbańska

Zagospodarowanie a ochrona krajobrazów naturalnych znajdujących się w obrębie terenów silnie zurbanizowanych na przykładzie praskiego brzegu Wisły 14

mgr inż. Krystian Koliński

Stabilność ekologiczna obszarów wiejskich w województwie wielkopolskim 16

mgr Karol Piątkowski

Determinanty rozwoju infrastruktury energetycznej w województwie wielkopolskim 17

mgr Sandra Żukowska, mgr Beata Chmiel

Koncepcja *smart city* w zamierzeniach strategicznych wybranych miast województwa pomorskiego 19

inż. Agnieszka Lemańczyk

Analiza i ocena realizacji projektu przekształcenia nieużytku w teren rekreacyjny na Utracie w Warszawie jako przykład rewitalizacji obszarów zdewastowanych 20

mgr Dariusz Budkiewicz

Efekt wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001 w organach administracji publicznej 21

Katarzyna Niemier, mgr inż. arch. Kuba Kopecki

UAM Morasko ratuje Świat. Rola Uniwersytetu w kontekście kryzysu klimatycznego. Projekt stworzony w ramach Akademii Miasta Fundacji Malta 22

Klaudia Zamora, Oliwia Wierucka

Działania prośrodowiskowe organizacji studenckiej w czasie pandemii COVID-19: Doświadczenia SKN SPATIUM	23
---	----

mgr Ewelina Lopata

Miasto gospodarki o obiegu zamkniętym jako przykład miasta inteligentnego – analiza świadomości społecznej wobec zrównoważonego rozwoju	24
---	----

Oksana Romaniec, Mykoła Strilka

Postawy społeczeństwa wobec zmian klimatu	25
---	----

mgr inż. Patryk Kaczmarek

Innowacje społeczne jako odpowiedź na zmiany klimatu na przykładzie projektu TeRRIFICA	26
--	----

Nowoczesne metody rozwoju zielonej infrastruktury miejskiej

mgr inż. Żaneta Tuchowska

Instytut Rolnictwa, Katedra Agronomii

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

zaneta_tuchowska@sggw.edu.pl

W Polsce odnotowuje się postępujący proces silnej urbanizacji przy jednocześnie niskim udziale terenów zieleni oraz utrudnionym dostępnie do nich. Badacze zaobserwowali także tendencję wzrostu ilości obszarów zurbanizowanych bez współudziału przyrostu liczby ludności. Zagospodarowanie przestrzeni ma długotrwałe skutki, ponieważ nowo budowana infrastruktura i budynki zostaną na pokolenia. Jednym z najoczywistszych rozwiązań wydaje się być ograniczenie postępu urbanizacji kosztem terenów zieleni, aczkolwiek taka polityka wiąże się z niewłaściwymi zjawiskami w obszarach gospodarczym i społecznym. Rozsądne gospodarowanie przestrzenią należy do zadań koniecznych, jednak trudnych. Odpowiedź na powyższe wyzwania mogą stanowić nowoczesne rozwiązania wzbogacające zieloną infrastrukturę takie jak zielone dachy czy ściany, torowiska tramwajowe, zielone przystanki czy inne. Metody sadzenia drzew na terenach o zagęszczonej glebie i ograniczonej ilości miejsca dla rozwoju systemu korzeniowego, np. podłoża strukturalne, umożliwiają wprowadzenie nowych nasadzeń w trudno dostępnych przestrzeniach. Wykorzystanie wyżej wymienionych metod zależne jest od możliwości ich zastosowania w danym miejscu. Wymierne korzyści płynące z tych rozwiązań mogą być ważną częścią strategii stosowanej w planowaniu miejskim w celu wzmocnienia zrównoważonego rozwoju. Zieleń w przestrzeni publicznej w znaczący sposób kształtuje jakość i komfort życia mieszkańców. Według normy zalecanej przez Światową Organizację Zdrowia powierzchnia miejskich terenów zielonych powinna oscylować w granicy 50 m² na mieszkańca. Wiele współczesnych miast zmierza w kierunku betonowych pustyni. Kosztem zieleni przybywa budynków, bruku i parkingów. Dlatego istotnym jest stosowanie nawet małych form roślinnych, które muszą być umiejętnie zintegrowane z istniejącą architekturą by spełniały różne funkcje.

Znaczenie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych w mieście

inż. Aleksandra Lubańska

SKN Planowania Przestrzennego PUZZLE

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

ale.lubanska@gmail.com

Zanieczyszczenia powietrza, brak cienia i miejska wyspa ciepła to tylko część problemów, z jakimi zmagają się mieszkańcy miast. Nieustanne zmiany klimatu wpływają na pogorszenie się warunków panujących na Ziemi, a działalność człowieka powinna w jak najlepszym stopniu adaptować się do zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz uwzględniać zapotrzebowania mieszkańców. Drogi są elementami kształtującymi przestrzeń i wpływającymi na rozwój miast, dlatego też powinny zachowywać ład przestrzenny i łączyć nie tylko cechy funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, ale również środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Potencjał obszarów przypadających na ciągi komunikacyjne często jest niewykorzystywany w pełni, a pasy oddzielające jezdnie od chodników są obsiane regularnie koszoną trawą. Te powierzchnie mogłyby zostać wykorzystane do zasadzenia innych gatunków roślin, które wpłynęłyby na poprawę mikroklimatu danego miejsca. Dobór gatunkowy roślinności ma duże znaczenie. Rośliny zasadzone wzdłuż ulic narażone są m.in. na duże zanieczyszczenia powietrza oraz zasolenie co wpływa negatywnie na ich żywotność i tym samym na okres trwania zaprojektowanego układu.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie wyników przeprowadzonych badań dotyczących wykorzystania powierzchni biologicznie czynnej na obszarze al. Wiśniowej we Wrocławiu. Zostanie wskazany niewykorzystany potencjał przestrzenny wzdłuż ciągu komunikacyjnego. Badania polegały na ocenie zasobów ulicy pod kątem zasadzenia nowej roślinności. Wykonano inwentaryzację terenu oraz analizę innych czynników mogących znacząco wpłynąć na roślinność. Wynikiem prac jest przedstawienie zalecanych zmian dotyczących projektowania roślinności wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz wskazanie na potrzebę wykorzystywania w pełni powierzchni biologicznie czynnej.

Zielone torowiska - moda czy odpowiedź na potrzebę dostosowania miasta do zmian klimatu na przykładzie ulicy Grochowskiej w Warszawie

Maria Michałowska

Wydział Geodezji i Kartografii, Politechnika Warszawska

maria.michalowska@rtsys.nazwa.pl

Brak przyulicznych pasów zieleni jest bolączką wielu polskich miast. Zaparkowane na chodnikach samochody, mała ilość przestrzeni między budynkami czy kilka pasów ruchu, minimalizują ilość zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych. Rozwiązaniem mogą być zielone torowiska tramwajowe, które nie tylko przyczyniają się do poprawy estetycznych aspektów ulic, ale przede wszystkim do redukcji hałasu, retencji wód opadowych i zmniejszają miejską wyspę ciepła. Jest to rozwiązanie niosące wiele korzyści, przyczyniających się do procesu adaptacji miasta do zmian klimatu. Z drugiej strony wymaga większych nakładów finansowych w porównaniu do tradycyjnego wykończenia torowisk, konieczności specjalnego przystosowania torów, posadzenia wyspecjalizowanych roślin, a także ciągłej pielęgnacji.

W Warszawie powstało już w sumie 25 km zielonych torowisk. Jednym z nich jest 3-kilometrowy pas na głównej arterii prawobrzeżnej Warszawy, ulicy Grochowskiej, na odcinku od alei Zielenieckiej do ronda Wiatraczna. Remont przeprowadzony w latach 2019-2020 zawierał przebudowę przystanków, wymianę trakcji oraz utworzenie 10 tys. m² zielonego torowiska rozchodnikowego. Zastosowanie technologii rozchodnikowej wraz z systemem drenażowo-magazynującym jest najbardziej ekonomicznym rozwiązaniem pod względem pielęgnacji i kosztów, ze wszystkich dostępnych rozwiązań. Zielone torowiska są alternatywą dla braku zieleni w miastach, ale czy takiemu rozwiązaniu nie powinny towarzyszyć nasadzenia również wysokiej roślinności? Warto postawić sobie takie pytanie, zanim poddamy się modzie zielonych torowisk.

Celem badań jest przedstawienie mocnych i słabych stron inwestycji a także porównanie z innymi działaniami służącymi zazielenieniu miasta w kontekście poprawy jakości życia mieszkańców. Przedstawiona analiza jest wynikiem obserwacji z okresów przed, w trakcie oraz po przeprowadzeniu inwestycji oraz dostępnych materiałów i danych związanych z oddziaływaniem inwestycji na środowisko.

Zalety zielonych torowisk, w połączeniu z innymi rozwiązaniami z zakresu zielonej infrastruktury mogą podnieść rangę miejskich przestrzeni i stworzyć spójny system przyrodniczy miasta. Tylko podejście kompleksowe umożliwi powstanie warunków przyjaznych zarówno dla człowieka jak i dla środowiska.

Technologie fotowoltaiczne w przestrzeniach miejskich

Szymon Żugaj

Uniwersytet Warszawski

Szymonzugaj98@gmail.com

Celem badań jest zgłębienie problematyki wpływu transformacji energetycznej na ośrodki miejskie w Polsce. Przedstawiona analiza może mieć zastosowanie w procesie planowania urbanistycznego oraz bezpieczeństwa energetycznego miast. Postępujące zmiany klimatyczne wymagają od społeczeństw wprowadzenia zmian w niemal każdej dziedzinie życia. Jednym z największych wyzwań stojących przed jednostkami administracji krajowej i samorządowej jest skuteczna transformacja sektora energetycznego. Odejście od gospodarki opartej na paliwach kopalnych i drastyczne zmniejszenie emisyjności może być osiągnięte przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Wśród wszystkich źródeł zielonej energii na terenie Polski, technologie fotowoltaiczne w ostatnich latach zanotowały jeden z największych wzrostów udziału w miksie energetycznym. Odpowiedzialne za ten wzrost są w ogromnej większości mikroinstalacje – czyli panele zamontowane zazwyczaj przez jedno gospodarstwo domowe na potrzeby bieżącego zużycia. Obywatel będący w tradycyjnym modelu konsumentem energii produkowanej przez duże podmioty gospodarcze, tej technologii staje się jej prosumentem, współpracującym z operatorem sieci na zupełnie innych zasadach. Miejscem do montażu paneli zazwyczaj stają się dachy domów jednorodzinnych, pomieszczeń gospodarczych lub dobrze nasłonecznione działki. Montaż paneli w naturalny sposób inaczej przebiega wewnątrz ośrodków miejskich. Domy jednorodzinne naturalnie lokalizowane są na obrzeżach miast, ich centra natomiast zazwyczaj zdominowane są przez budynki o innej architekturze i innych przestrzeniach montażowych. Dodatkowo struktura własnościowa nieruchomości czy kwestie prawne związane z zagospodarowaniem przestrzeni, niejednokrotnie komplikują proces wprowadzania zielonej technologii. Mimo to, w ciągu ostatnich lat liczba instalacji w miastach stale rośnie, a ich wpływ na architekturę miast, dobrostan mieszkańców, stan środowiska i bezpieczeństwo energetyczne staje się coraz wyraźniejszy.

REIT – brakujące źródło finansowania inwestycji infrastrukturalnych

mgr inż. arch. Alicja Kozarzewska
Wydział Architektury
Politechnika Warszawska
01008036@pw.edu.pl

REIT (Real Estate Investment Trust) to instrumenty pozwalające na inwestowanie na rynku nieruchomości. W literaturze opisywane są jako notowane na giełdzie fundusze inwestycyjne ze zmienną liczbą akcjonariuszy. Ich celem jest inwestowanie w nieruchomości, głównie przeznaczone na wynajem (zazwyczaj wynajem długoterminowy biur, obiektów handlowych, magazynów). Definicja przedmiotu inwestycji REIT jest zawarta w odpowiednim akcie prawnym państw, które wprowadziły tę formę inwestycji.

Pierwotnie REIT pojawiły się w Stanach Zjednoczonych w 1960 r., obecnie funkcjonują w 42 krajach. W Polsce, pomimo zaawansowanego procesu legislacyjnego, ustawa wprowadzająca je do porządku prawnego nie została uchwalona. Byłaby ona szansą na rozwój takich sektorów rynku nieruchomości jak komercyjny czy mieszkaniowy. Chiny planują w najbliższym czasie wprowadzenie REIT skupionych na infrastrukturze, co jest pionierskim, inspirującym rozwiązaniem.

Celem przeprowadzonych badań było ustalenie czy polski projekt ustawy o REIT pozwoli na zrealizowanie zamierzeń ustawodawcy. Zbadano tekst proponowanej ustawy szukając zapisów utrudniających jej biznesowe wykorzystanie oraz przeanalizowano skutki wprowadzenia podobnie sformułowanych aktów prawnych na świecie. Niniejsze wystąpienie przedstawi analizę konsekwencji wprowadzenia polskiego projektu ustawy o firmach inwestujących w najem nieruchomości w jej ostatnim kształcie, w szczególności skupiając się na niewykorzystanej możliwości wykorzystania REIT jako instrumentu finansowego skupionego na inwestycjach infrastrukturalnych. Analizie poddano nie tylko projekt polskiego aktu prawnego, ale również akt prawny Finlandii, gdzie przedmiot inwestycji został określony w sposób bardzo zbliżony jak w Polsce oraz państw, które są liderami na światowym rynku REIT (Stany Zjednoczone, Francja, Wielka Brytania). Zostanie omówiony również model Chiński, który w szczególny sposób wspiera realizację inwestycji infrastrukturalnych. Badanie skutków wprowadzenia aktów prawnych w poszczególnych państwach pozwoliło również na predykcję możliwości realizacji inwestycji na podstawie polskiego projektu ustawy.

Omówienie aspektu ochrony środowiska w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Paula Plichta

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza

paula.plichtaa@gmail.com

Prezentacja skupia się głównie na przedstawieniu aspektu ochrony środowiska w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru „Kazimierza Wielkiego” w Krakowie.

Na początku zostały zaprezentowane ogólne treści związane z zagadnieniem planowania przestrzennego, które zdefiniowano jako wszelkie działania zmierzające do racjonalnego zagospodarowania przestrzeni z uwzględnieniem potrzeb społeczeństwa. Wyjaśniono na czym polega planowanie przestrzenne oraz kto się nim zajmuje.

Temat został rozbudowany o kwestie prawne. Planowanie przestrzenne w Polsce reguluje szereg dokumentów prawnych, z których najważniejszym jest ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Precyzuje ona rodzaj, zakres oraz tryb uchwalania poszczególnych dokumentów planistycznych na różnych szczeblach administracji publicznej. W dalszej części prezentacji poruszono i omówiono temat miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Został przytoczony przykład planu i na jego podstawie został zrealizowany aspekt ochrony środowiska. Z treści uchwały rady miasta Krakowa w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Kazimierza Wielkiego” wyszczególniono głównie informacje odnoszące się do zasad ochrony przyrody i zaprezentowano ich zakres. Zasady zawarte w planie to między innymi ochrona przed hałasem, ochrona zieleni istniejącej przez je częściowe lub całkowite zachowanie i uwzględnienie w projekcie zagospodarowania terenu oraz ustalenie strefy ochrony zieleni gdzie zakazuje się lokalizacji budynków lub miejsc postojowych.

Przywołano również prognozę oddziaływania na środowisko, w sensie ogólnym jak i odnośnie do przykładu. Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Kazimierza Wielkiego” ma na celu identyfikację i przedstawienie możliwych zmian w przestrzeni i środowisku obszaru, jakie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu. W prognozie wskazuje się negatywne i pozytywne dla środowiska skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu oraz ewentualne zagrożenia i konflikty mogące wystąpić w przyszłości, zostaną one przedstawione w podsumowaniu na końcu prezentacji.

Wertykalne farmy roślinne na przykładzie opracowanej koncepcji centrum hodowli żywności w Poznaniu

*mgr inż. arch. Tymon Maćkowiak
Szkoła Doktorska Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu
tymacoon@gmail.com*

Celem badania jest określenie wytycznych projektowych dla opracowania koncepcji obiektów związanych z wertykalnymi uprawami roślinnymi, zlokalizowanymi w centrach polskich miast. Badania zostały przeprowadzone na etapie analiz poprzedzających opracowanie koncepcji wertykalnej farmy roślinnej, położonej w centrum Poznania, na styku dwóch dzielnic, nad rzeką Wartą.

Głównym założeniem, które towarzyszyło badaniom oraz procesowi badawczo-projektowemu było stworzenie miejsca uwzględniającego potrzeby społeczności lokalnej. Zarówno w aspekcie pozyskiwania nieprzetworzonej żywności roślinnej, jak i w kontekście konieczności posiadania przez daną społeczność przestrzeni integracji społecznej. Ten obszar w założeniu miałby także stanowić, ze względu na swoją lokalizację, punkt przyciągający ruch turystyczny. Samowystarczalny energetycznie obiekt posiadałby zróżnicowane funkcje miastotwórcze, uwzględniające jego położenie w kontekście urbanistycznym. Badania posłużyły także dobraniu odpowiedniej technologii upraw uwzględniającej położenie środowiskowe obiektu.

Roślinne wertykalne farmy miejskie stanowią alternatywną odpowiedź na problemy, które niesie ze sobą kryzys klimatyczny, w szczególności na kurczące się zasoby obszarów rolniczych oraz ich postępującą degradację. Stanowią także rozwiązanie problemu skrócenia drogi transportowej pomiędzy miejscem wyprodukowania żywności a konsumentem, stanowiąc jednocześnie szansę na pozyskanie nieprzetworzonych i pozbawionych kontaktu z pestycydami produktów roślinnych. Są także odpowiedzią na tendencje związane z uzyskiwaniem częściowej chociażby autonomii żywnościowej społeczności miejskich.

Zebrane wnioski z pracy projektowo-badawczej stały się podstawą do opracowania koncepcji architektonicznej wspomnianej wcześniej miejskiej farmy roślinnej. Obiekt jest hybrydowym połączeniem centrum hodowli żywności roślinnej, restauracji, punktu widokowego oraz przestrzeni animacyjnej dla społeczności lokalnej.

Zmiany zagospodarowania przestrzennego w zlewni badawczej Różany Strumień jako źródło presji na środowisko przyrodnicze

mgr Daria Lechtańska
Zakład Geografii Kompleksowej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
daria.lechtanska@amu.edu.pl

Zlewnia badawcza Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego (ZŚMP) Różany Strumień jest przykładem zlewni miejskiej wciąż poddawanej silnej presji antropogenicznej. Położenie zlewni wzdłuż linii kolejowej, sieci drogowej oraz zabudowy mieszkaniowej determinuje zmiany w strukturze krajobrazu. Niniejsza praca ma na celu identyfikację zmian zagospodarowania przestrzennego będących źródłem presji na obszarze zlewni badawczej ZŚMP Różany Strumień w Poznaniu. Obszar badawczy stanowi zlewnia badawcza ZŚMP Różany Strumień wraz z buforem. Praca opiera się na metodach kameralnych, bazując na analizie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) oraz na metodach kartograficznych. Pierwszy etap pracy obejmuje wyznaczenie granicy badanego terenu. Wzięto pod uwagę granicę zlewni badawczej ZŚMP wraz z buforem wyznaczonym na podstawie linii granic przylegających mpzp. Analizowany teren znajduje się całkowicie w pokryciu mpzp uchwalonych oraz będących w trakcie opracowania. Drugi etap obejmuje prace kartograficzne przedstawiające położenie obszaru badań na tle mpzp, a także przedstawienie aktualnego pokrycia terenu z określeniem dominujących funkcji. Finalną częścią pracy jest identyfikacja potencjalnych zagrożeń, które wystąpią przez realizację wszystkich zapisów mpzp. W oparciu o tę analizę powstanie obraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym spowodowany czynnikami antropogenicznymi. Ten etap badawczy wciąż jest w trakcie opracowywania i przygotowywania form przedstawienia potencjalnej presji. Wyniki badań pozwolą zidentyfikować zmiany jakie pojawią się w krajobrazie. Największym zagrożeniem środowiska są nieodwracalne przekształcenia jego komponentów. W pracy będzie poruszona tematyka związana z rozbudową terenów zurbanizowanych która przyczynia się do zmian w komponentach środowiska m.in. przez konieczność uszczelnienia powierzchni lub rozbudowę sieci kanalizacyjnej. Opisane czynniki osłabiające jakość środowiska przemawiają za koniecznością rozwoju podjętego tematu badawczego w celu ochrony zlewni badawczej ZMŚP Różany Strumień.

Zagospodarowanie a ochrona krajobrazów naturalnych znajdujących się w obrębie terenów silnie zurbanizowanych na przykładzie praskiego brzegu Wisły

Zofia Urbańska

Studenckie Koło naukowe „Młoda Urbanistyka”

Politechnika Krakowska

zosiau1@wp.pl

Krajobrazy naturalne, zwłaszcza te, które zachowały się w obrębie obszarów miejskich, są terenami niezwykle cennymi. Ich ogromne znaczenie wynika nie tylko z faktu, iż będąc siedliskiem wielu, często rzadkich gatunków zwierząt odpowiadają za wzrost różnorodności biologicznej na terenie miast, ale także z pełnienia przez nie wielu funkcji, m.in.: społecznych, rekreacyjnych czy dydaktycznych.

W pełni naturalne enklawy na terenach zurbanizowanych są niezwykle rzadkością, dlatego tak ważne jest podejście do procesu ich zagospodarowania oraz użytkowania. Przede wszystkim trzeba mieć na uwadze ochronę naturalnego charakteru danego terenu. Z logicznego punktu widzenia narzuca to całkowite zaprzestanie lub ograniczenie jakichkolwiek ingerencji na danym obszarze. Należy mieć świadomość, że pozostawiając go samemu sobie, zwłaszcza w dużym mieście nie uchronimy danego terenu przed dewastacyjnym w skutkach użytkowaniem go przez mieszkańców. Są oni często nieświadomi jego wartości, zarówno przyrodniczych, jak i społecznych. Niezbędne jest więc zagospodarowanie takiego terenu, by umożliwić mieszkańcom jego ukierunkowane użytkowanie, a tym samym chronić go przed nieodpowiedzialnym i samowolnym wykorzystaniem. Projektant staje przed dylematem, na jak wiele może pozwolić sobie ingerując w taką przestrzeń, by końcowy efekt był zarówno optymalny dla użytkowników, jak i najmniej zmieniał pierwotny charakter krajobrazu.

W Polsce znaczenie ochrony krajobrazu często jest umniejszane bądź całkowicie pomijane. Wynika to z obowiązującego obecnie prawa, które w dziedzinie ochrony przyrody jest niejednoznaczne i chaotyczne. W dużym mieście, gdzie tempo i dynamika przemian jest ogromna, a tkanka miejska ulega ciągłym przekształceniom przeprowadza się wiele inwestycji kosztem terenów naturalnych. Dlatego tak ważne jest by ochrona krajobrazu była nieodłącznym elementem wszelkiego planowania przestrzennego.

W poniższej pracy problem ten omówiony zostanie m.in. na przykładzie renaturyzacji praskiego brzegu Wisły, na podstawie projektu M. Piwowarskiego z 2009 roku. Wieloletni brak ochrony, nieodpowiedzialne wykorzystanie terenu oraz niekontrolowany rozwój gatunków inwazyjnych przyczyniły się do degradacji tamtejszego ekosystemu. Analizie poddane zostaną

plan, proces realizacji oraz 10 lat użytkowania praskiego brzegu Wisły. Uwzględniając zarówno aspekt społeczny jak i przyrodniczy projektu, można stwierdzić, że jest to założenie dobrze integrujące ten teren z miejskim krajobrazem zachowując przy tym jego naturalny charakter.

Stabilność ekologiczna obszarów wiejskich w województwie wielkopolskim

mgr inż. Krystian Koliński

Akademickie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej

Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

kolin@amu.edu.pl

Gospodarowanie gruntami na obszarach wiejskich powinno być prowadzone z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Celem badań jest ocena stabilności ekologicznej obszarów wiejskich w województwie wielkopolskim w latach 2002 i 2020. Na jakość stanu ekologicznego wpływają formy użytkowania gruntów tj.: (zgodnie z nomenklaturą Głównego Urzędu Statystycznego) łąki i pastwiska trwałe, sady, mieszanki motylkowato-trawiaste i trawy na gruntach ornych, rowy i stawy, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, wody, użytki ekologiczne, grunty orne z zasiewami jednorocznymi, grunty rolne zabudowane, grunty zabudowane i zurbanizowane, nieużytki, tereny różne. Zgodnie z metodyką zastosowaną do obliczenia wskaźnika stabilności ekologicznej obszary wiejskie podzielono na dwie grupy terenów (o cechach korzystnych i niekorzystnych): rolnicze i pozarolnicze. Autor postara się odpowiedzieć na pytanie czy podział na grunty korzystne i niekorzystne ustalony w metodyce został dobrany adekwatnie do rzeczywistego oddziaływania poszczególnych form na wskaźnik stabilności ekologicznej.

Dzięki badaniom można stworzyć odpowiednie warunki dla zrównoważonego wykorzystywania zasobów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem terenów, które mają korzystny wpływ na stabilność środowiska przyrodniczego, ponieważ tereny te charakteryzują się najwyższymi walorami przyrodniczymi.

Wskaźnik stabilności ekologicznej regionu może być jednym z elementów branych pod uwagę przy opracowywaniu różnych dokumentów planistycznych opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju. Otrzymane wyniki umożliwiają właściwe planowanie przestrzenne, a także racjonalne gospodarowanie gruntami, które pozwoli na zachowanie unikalnych form krajobrazu, które mogą się okazać kluczowe dla zachowania bioróżnorodności. Stabilność ekologiczną można wyliczyć do wskaźników przyrodniczo-ekologicznych służących do oceny zasobów naturalnych i równowagi ekosystemów.

Determinanty rozwoju infrastruktury energetycznej w województwie wielkopolskim

mgr Karol Piątkowski

Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

karolpiat5@gmail.com

Unia Europejska zamierza osiągnąć neutralność klimatyczną do roku 2050. Koncepcja pn. Europejski Zielony Ład zawiera plan działań, które dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, umożliwią bardziej efektywne wykorzystanie zasobów oraz przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i ograniczenie zanieczyszczeń powietrza gazami cieplarnianymi i smogiem. Głównym celem wystąpienia jest wskazanie kierunków przestrzennego rozwoju infrastruktury energetycznej zgodnie z założeniami tej koncepcji, postrzeganych przez studenta kierunku: Zintegrowane planowanie rozwoju przez pryzmat efektywnego wykorzystania środków europejskich i krajowych, w sposób umożliwiający przeprowadzenie procesu sprawiedliwej transformacji, w tym energetycznej, w województwie wielkopolskim.

W okresie ostatnich lat zauważalne jest zmniejszenie powierzchniowej eksploatacji węgla brunatnego, przy jednoczesnym wzroście znaczenia rozproszonych i prosumenckich zielonych inwestycji w zakresie OZE, szczególnie na obszarach zdegradowanych, przeznaczonych do rekultywacji we wschodniej części województwa wielkopolskiego. W 2019 r. znajdowało się w województwie wielkopolskim 387 instalacji OZE o łącznej mocy 942,76 MW, z czego najwięcej pod lokalizację siłowni wiatrowych. Zgodnie z nowymi kierunkami interwencji ZE PAK S.A. będzie w 2030 roku energię wytwarzał wyłącznie ze źródeł odnawialnych.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku kluczowym celem strategicznym jest zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej. Na podstawie danych Urzędu Regulacji Energetyki dokonano dywersyfikacji wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł (wiatr, promieniowanie słoneczne, woda, biomasa, biogaz). Z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego pozyskano dane do przedstawienia bilansu energetycznego w regionie według sektorów ekonomicznych. Jednym z priorytetowych kierunków interwencji jest rozwój inteligentnych sieci elektroenergetycznych Smart Grid oraz przeciwdziałanie ubóstwu energetyczno-dochodowemu. Ważnym elementem systemu jest spójna, zasobooszczędna i inteligentna sieć elektroenergetyczna różnych napięć, do której możliwe będzie (po niezbędnej przebudowie

stacji elektroenergetycznych), podłączenie urządzeń wytwarzających energię z wiatru lub promieniowania słonecznego.

Samorząd województwa wielkopolskiego promuje kompleksowe wykorzystanie zielonego wodoru, pozyskiwanego metodą elektrolizy wody lub z nadwyżki biomasy, np. do zasilania taboru publicznego. Przy instalacjach OZE o dużej mocy proponuje się również lokalizację magazynów wodoru w formie naziemnej.

Koncepcja *smart city* w zamierzeniach strategicznych wybranych miast województwa pomorskiego

mgr Sandra Żukowska, mgr Beata Chmiel

Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych i Społecznych

Uniwersytet Gdański

sandra.zukowska@phdstud.ug.edu.pl; beata.chmiel@phdstud.ug.edu.pl

Studia miejskie w aktualnym wymiarze skupiają się na możliwościach wdrażania rozwiązań opartych na koncepcji *smart city*. Stanowi to efekt pogłębionych rozważań nad problematyką miejską w dobie przekształceń globalizacyjnych oraz wyzwań, z jakimi zmagają się obszary miejskie. Zalicza się do nich zapewnienie odpowiedniej jakości życia. Odnosi się ona do kwestii mobilności miejskiej, aspektów środowiskowych związanych z utrzymującym się trendem zmniejszania powierzchni zielonych wobec wzrostu powierzchni utwardzonej, kwestii czystości powietrza i adaptacji do zmian klimatycznych, edukacji, zrównoważonego i innowacyjnego wzrostu gospodarczego oraz niekontrolowanej urbanizacji – zjawiska rozlewania miast. *Smart city* jako koncepcja odnosi się do wdrażania innowacyjnych rozwiązań poprzez szczególne skupienie na sześciu obszarach rozwojowych, do których zalicza się przestrzeń gospodarczą, mobilność miejską, środowisko, mieszkańców – użytkowników, zarządzanie oraz jakość życia. Specyfiką koncepcji jest holistyczne spojrzenie na rozwój miasta oraz zastosowanie rozwiązań opartych o technologie komunikacyjne i informacyjne (ICT). W krajowej rzeczywistości szczególnie miasta wojewódzkie przyjmują zachodnie wzorce rozwiązań typu *smart*. Warunkowane jest to w szczególności możliwościami jakie większe jednostki miejskie posiadają w aspekcie finansowo-organizacyjnym oraz poprzez zwiększony nacisk na podejmowanie działań oddolnych ze strony użytkowników miejskich. Dotyczy to mieszkańców oraz aktywistów, która ma na celu zwiększenie ich uczestnictwa w debacie publicznej. Przeprowadzone badanie obejmowało wielokryterialną analizę miast województwa pomorskiego. Przedmiotem badania były charakteryzujące się wysokim stopniem oddziaływania regionalnego – miasta na prawach powiatu oraz miasta będące siedzibami powiatów (miasta powiatowe). Analiza skupiała się na przeglądzie strategii jako nadrzędnego dokumentu wskazującego kierunki rozwoju oraz formy niezbędne do uzyskania poziomu określonego w jego wizji, pod względem implementacji rozwiązań uwzględniających sześć obszarów strategicznych *smart city*.

Analiza i ocena realizacji projektu przekształcenia nieużytku w teren rekreacyjny na Utracie w Warszawie jako przykład rewitalizacji obszarów zdewastowanych

*inż. Agnieszka Lemańczyk
Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej
Wydział Geodezji i Kartografii
Politechnika Warszawska
alemanczyk98@gmail.com*

Zagospodarowanie terenów lasu na Utracie było planowane odkąd w 2009 roku administratorem płynącego tam Kanału Bródnowskiego został Prezydent m.st. Warszawy. W 2012 roku opracowano Program rewitalizacji Kanału Bródnowskiego (...) w Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy 2012-2014, który zakładał „tworzenie infrastruktury rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców w pobliżu miejsca zamieszkania”.

Na terenach Utraty i Elsnerowa od momentu oddania do użytku w 2012 roku pierwszych bloków z nowej inwestycji mieszkaniowej Osiedla Wilno zauważono braki w infrastrukturze rekreacyjnej dla nowych mieszkańców. Pobliskie tereny leśne zapewniały możliwość spaceru jedynie wzdłuż nieużytkowanych bocznic kolejowych, gdzie natknąć się można było na hałdy śmieci, koczowiska bezdomnych czy niewybuchy z czasów II Wojny Światowej.

2014 rok przyniósł prawdziwą rewolucję terenów rekreacyjnych w tej części Warszawy. Na terenach nieużytków rozpoczęła się budowa zbiornika rekreacyjnego, powstałego dzięki środkom z rekompensaty za rozbudowę pobliskiej spalarni śmieci.

W 2017 roku m.st. Warszawa otrzymało ze środków unijnych dofinansowanie w wysokości 1,6 mln zł na realizację projektu pn. „Zagospodarowanie strony południowej Kanału Bródnowskiego na długości zbiornika retencyjno-rekreacyjnego”. Projekt zakładał przekształcenie częściowo zalesionych nieużytków, powstałych w miejscu po dawnym Fortcie XII Twierdzy Warszawa i bocznicach kolejowych, w 10,5-hektarowy teren rekreacyjny z pieszo-rowerowymi ścieżkami zdrowia. Powstałe w 2019 r. zagospodarowanie jest znakiem pozytywnych zmian dla tej części dzielnicy również w przyszłości, lecz pokazuje jak długi jest proces wprowadzenia zmian i jak dużo elementów wciąż wymaga interwencji.

Celem tej prezentacji będzie analiza procesu zachodzących zmian w tej części Targówka, ich percepcji przez mieszkańców obszaru oraz wyznaczenie możliwych kierunków dalszego rozwoju i zagospodarowania przestrzeni obszaru zdewastowanego.

Efekt wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001 w organach administracji publicznej

mgr Dariusz Budkiewicz
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
dariusz.budkiewicz@vp.pl

Głównym celem artykułu będzie ukazanie związku pomiędzy efektami wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością (SZJ), zgodnego z wymaganiami międzynarodowej normy ISO 9001, a działaniami organów administracji publicznej. Wiele badań potwierdza, że zarządzanie jakością ma istotny wpływ na wdrażanie działań projakościowych w organach administracji publicznej.

Przedmiotem badań było sprawdzenie czy SZJ wpływa na poprawę jakości świadczonych usług w organach administracji publicznej. W tym celu zbadano efektywność wdrożenia SZJ zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001 na przykładzie wybranego Urzędu w Polsce. Wśród pracowników badanego Urzędu zostały przeprowadzone badania przy wykorzystaniu narzędzia, jakim jest kwestionariusz ankietowy. Badanie zostało przeprowadzone w styczniu 2021 r.

Kwestionariusz obejmował takie zagadnienia jak: czynniki wpływające na wdrożenie SZJ, korzyści osiągane z wdrożenia systemu, spełnienie wymagań normy, poziom satysfakcji klienta z jakości świadczonych usług, zgodność SZJ z normą ISO 9001.

Za kryterium pomiaru efektywności wdrożenia SZJ przyjęto ocenę wpływu poszczególnych czynników (mających wpływ na efektywność SZJ zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001) na efektywność tego systemu.

W artykule przedstawiono etapy wdrożenia SZJ wraz z korzyściami wynikającymi z jego wdrożenia. Głównym celem wdrożenia SZJ w urzędach administracji publicznej jest poprawa jakości usług dzięki większej sprawności organizacji. Artykuł zaprezentuje także podstawowe założenia oraz czynniki mające wpływ na efektywność SZJ.

Zarządzanie jakością w organach administracji samorządowej jest nieodłącznie związane z koniecznością postępowania zgodnie z obowiązującym prawem i międzynarodowymi zachowaniami. Władze samorządu gminnego w trosce o zapewnienie najwyższego standardu swoich usług, dążą do systemowego i efektywnego doskonalenia stylu pracy Urzędów. W związku z tym coraz to więcej miast i wsi decyduje się na wdrożenie SZJ i uzyskuje certyfikat na zgodność z wymaganiami normy ISO 9001.

UAM Morasko ratuje Świat. Rola Uniwersytetu w kontekście kryzysu klimatycznego.

Projekt stworzony w ramach Akademii Miasta Fundacji Malta

Katarzyna Niemier

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

mgr inż. arch. Kuba Kopecki

katnie5@st.amu.edu.pl, kopeckikuba@gmail.com

W dobie kryzysów, niepewnych działań i wizji braku stabilności postawiliśmy sobie za cel stworzenie wieloletniej strategii funkcjonowania. Jesteśmy przedstawicielkami i przedstawicielami pokolenia, które rozumie, że do osiągnięcia celów w przyszłości potrzebne jest podjęcie natychmiastowych kroków. Aby jednak wyznaczyć drogę działania, musieliśmy najpierw zdiagnozować problemy. Przedmiotem naszych badań stał się Kampus Morasko – dla części sześciuosobowego zespołu miejsce codzienne, związane z nauką; dla drugiej części: niecodzienne, gotowe do umiejscowienia w nim działań, które będą w stanie zapobiec pewnym elementom kryzysu klimatycznego.

W trakcie wystąpienia przedstawimy efekty czteromiesięcznej pracy podczas Akademii Miasta Fundacji Malta, której tegorocznym motywem przewodnim były *Wyobraźnie ekocentryczne*. Stawiając ekologię i działanie dla klimatu na pierwszym miejscu, odpowiadamy na pytanie o rolę Uniwersytetu w perspektywie kryzysu klimatycznego, skupiając się na przestrzennym wykorzystaniu Kampusu Morasko. Co może robić uniwersytet? Może wypracować strategię i działania odpowiadające na zagrożenia wynikające z kryzysu klimatycznego i możliwe do zrealizowania na terenie Kampusu. W naszej pracy wybraliśmy niektóre z nich. Każde z rozwiązań jest propozycją wieloletniego planu działania – tak przestrzennego, jak i społecznego. Składają się na nie szeroko pojęte myślenie ekocentryczne, inicjatywy społeczne, rozwiązania urbanistyczne oraz projektowanie eksperymentalnych przestrzeni.

Zaprezentujemy skonceptualizowane projekty podejmujące tematy 1) miejskiej produkcji żywności, 2) „oazy”, zapobiegającej efektowi miejskiej wyspy ciepła, 3) problemu braku kooperatywnej działalności różnych grup społecznych, 4) migracji związanych z kryzysem klimatycznym, 5) braku współpracy uczelni w Polsce i na świecie.

Nasz zespół był złożony z osób o różnych wyobrażeniach na temat roli Uniwersytetu, dzięki czemu finalna wizja jest spójną projekcją naszych oczekiwań, bez konieczności pójścia na kompromis. Poprzez nasz projekt chcielibyśmy zainicjować dyskusję na temat niewielkich zmian w długim planie, na temat istoty mitygacji zmian klimatu, a w końcu – jaką postawę musi przyjąć Uniwersytet i dlaczego właśnie taką.

Działania prośrodowiskowe organizacji studenckiej w czasie pandemii COVID-19:

Doświadczenia SKN SPATIUM

Klaudia Zamora, Oliwia Wierucka

Uniwersytet Łódzki

klaudia.anna.zamora@gmail.com; oliwia.wierucka@onet.pl

W ostatnich latach można zauważyć znaczący wzrost zainteresowania tematem zmian klimatycznych oraz popularyzację działań pro-środowiskowych. Coraz większa część społeczeństwa nie tylko wyraża obawy nad stanem środowiska, ale również zaczyna działać w kierunku edukacji i badań w zakresie zmian klimatycznych oraz w kierunku zmian dotychczasowych postaw społecznych i zachowań konsumenckich. Nietrudno zauważyć, że temat działań pro-środowiskowych jest coraz częściej poruszany w dyskusji publicznej. Na tę sytuację znaczący wpływ miało zaangażowanie młodzieży oraz organizowane na szeroką skalę demonstracje. W sierpniu 2018 roku powstał ruch społeczny Fridays for Future zapoczątkowany przez wówczas 15-letnią Gretę Thunberg. Ruch ten przerodził się w globalną manifestację, w której wzięło udział ponad 14 milionów ludzi w 7 500 miastach na każdym kontynencie, udowadniając wysoką wrażliwość ekologiczną i gotowość do działania. Ludzie młodzi, w tym studenci, stali się jedną z najbardziej aktywnych grup społecznych w tym obszarze. Aktywizm studencki, czyli szeroko pojęta działalność studentów, w ramach której dążą oni do osiągnięcia określonych zmian społecznych, środowiskowych czy ekonomicznych, może przyczyniać się do budowania świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialnych postaw społecznych. W tym kontekście, działaniami prośrodowiskowymi od dawna cechowali się także studenci współpracujący w ramach Studenckiego Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego SPATIUM (SKN SPATIUM). Pandemia COVID-19 sprawiła jednak, że mierzą się oni obecnie z wieloma wyzwaniami dotyczącymi nowej formy pracy: pracy zdalnej. Nowa, pandemiczna rzeczywistość zachęciła ich do poszukiwania innych form, metod i narzędzi służących realizacji działań pro-środowiskowych. Celem referatu jest zatem przedstawienie, jak organizacje studenckie mogą aktywnie działać na rzecz środowiska w warunkach pandemii. Autorki posłużą się w tym celu studium przypadku SKN SPATIUM oraz przeglądem działalności Koła w okresie pandemicznym. W trakcie referatu zaprezentowane zostaną działania edukacyjne oraz budujące odpowiedzialne postawy wobec zmian klimatu, (w tym takie projekty jak „BeeEkSoc” czy „Śmieciowy Luty”) również te, realizowane we współpracy z Uniwersytetem Łódzkim czy Widzewskim Domem Kultury. Referentki przedstawia wnioski płynące z realizowanych inicjatyw, które mogą wspomóc działalność innych organizacji studenckich.

Miasto gospodarki o obiegu zamkniętym jako przykład miasta inteligentnego – analiza świadomości społecznej wobec zrównoważonego rozwoju

mgr Ewelina Lopata

Interdyscyplinarna Szkoła Doktorska Nauk Społecznych - Academia Rerum Socialium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

lopata.ewelina@gmail.com

Współcześnie determinantem rozwoju społeczno-gospodarczego jest świadome i długofalowe planowanie działań przez podmioty zarówno na szczeblu międzynarodowym, państwowym, regionalnym oraz lokalnym. Wzrastająca liczba ludności zamieszkującej obszary miejskie w konsekwencji prowadzi do konieczności sprostania nowym wyzwaniom o charakterze ekonomicznym, prawnym, społecznym, kulturowym, technologicznym czy środowiskowym. Miasta kreują 80% światowego PKB, a także są odpowiedzialne za 70% globalnego zużycia energii oraz emisji gazów cieplarnianych. Odpowiedź na dynamicznie postępujące przemiany klimatyczne, ograniczoność zasobów, przy jednocześnie wzrastających oczekiwaniach różnych grup interesów, nieefektywne gospodarowanie odpadami czy rosnące dysproporcje społeczne stanowią rozwiązania wpisujące się w ideę miasta inteligentnego.

Transformacja miasta w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym wymaga świadomości i współpracy wszystkich podmiotów i uczestników wspólnej przestrzeni, do których zaliczyć można władarzy miast, organizacje, przedsiębiorstwa czy samych mieszkańców. Celem referatu jest prezentacja wyników badania dotyczącego świadomości społecznej mieszkańców Warszawy wobec zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym. Wyniki badania umożliwiły ocenę zachowań społeczeństwa i jego skłonności do stosowania rozwiązań ograniczających marnotrawstwo zasobów oraz degradację środowiska naturalnego. Zweryfikowany został poziom wiedzy mieszkańców oraz obszary wymagające edukacji, a także percepcja społeczna miasta dążącego do zrównoważonego rozwoju jako miasta inteligentnego. Uzyskane wyniki pozwalają na wskazanie rozwiązań systemowych, a także oddolnych inicjatyw na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wskazanie obszarów edukacji wymagających szczególnego zainteresowania w celu poprawy obecnej sytuacji i przyspieszenia procesu transformacji gospodarki od linearnej do cyrkularnej.

Postawy społeczeństwa wobec zmian klimatu

Oksana Romaniec, Mykoła Striłka

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza

oksana.romaniec@gmail.com, mykolastrilka@gmail.com

W prezentacji przedstawiono podstawowe pojęcia związane ze zmianami klimatycznymi. Poruszono i omówiono pojęcia takie jak: co to są zmiany klimatu, czym są one spowodowane oraz jakie są i będą skutki tych zmian. Opisano główne przyczyny zmian klimatu. Poruszono temat ukazania zmian klimatycznych jako jednego z kluczowych wyzwań dla funkcjonowania społeczeństwa, gospodarki i ekonomii oraz nowych technologii opierających się na wykorzystaniu między innymi energii elektrycznej. Poruszono temat związany z właściwym kształtowaniem ludzkiej działalności, która może ograniczać ocieplenie klimatu w dalszej perspektywie czasu. Sposobem na zmianę w zachowaniach społeczeństwa względem klimatu i planety może być zastosowanie odpowiedniej polityki ochrony klimatu.

Głównym celem pracy było pokazanie poziomu świadomości społeczeństwa na temat zmian klimatu. Do szerszego poznania tematu sporządzono badanie ankietowe, które zostało przeprowadzone przez internet. Otrzymane odpowiedzi respondentów przeanalizowano i opracowano w programie Statistica. Na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety przeanalizowano jaką wiedzę ma nasze społeczeństwo na temat zmian klimatu i co o nich myśli. Wyniki przeprowadzonej ankiety pomogły zastanowić się nad przyszłością naszej planety.

Można wyróżnić wiele wad i zalet zmian klimatu, które zostały pokrótce opisane. W Polsce niosą one pewne korzyści, do których zaliczamy: wyższą temperaturę wody w Bałtyku w lecie, a w zimie - mniejszą zachorowalność i śmiertelność czy też oszczędność na opale. Istnieje jednak również wiele zagrożeń np.: wzrost częstotliwości fal upałów, powodzi i osuwisk, czy też suszy w sezonie wegetacyjnym i wzrost poziomu morza.

W dzisiejszych czasach społeczeństwo coraz częściej zwraca uwagę na zmiany, które zachodzą w klimacie. Z dnia na dzień nasza świadomość o zmianach klimatycznych rośnie. Jednak ciągle jest ona zbyt mała. Dzięki otrzymanym wynikom z badania ankietowego w prezentacji zaproponowano sposoby uświadamiania społeczeństwa na temat poruszanego problemu. Prezentowany temat staje się coraz bardziej zauważalny, zwłaszcza teraz w dobie pandemii COVID-19.

Innowacje społeczne jako odpowiedź na zmiany klimatu na przykładzie projektu TeRRIFICA

mgr inż. Patryk Kaczmarek

Zakład Studiów Regionalnych i Lokalnych

Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

kaczy@amu.edu.pl

Zmiany klimatu stały się istotnym globalnym problemem, który dotyka wielu dziedzin życia człowieka. Zwiększenie częstotliwości występowania kataklizmów pogodowych w postaci susz, nawałnych deszczy, pożarów, oprócz tego kryzys w rolnictwie, zagrożenie dla zdrowia, pogorszenie warunków siedliskowych roślin i zwierząt, czy też spadek jakości przestrzeni publicznych obciążonych uwarunkowaniami termicznymi. To tylko niektóre z wyzwań przed którym stoi społeczeństwo. Każde z nich ma mniej lub bardziej bezpośredni wpływ na naszą gospodarkę i życie społeczne. Dlatego przy tak dużej skali wyzwań i ich zróżnicowanym charakterze niezwykle istotne jest włączenie społeczeństwa w procesy adaptacji i mitygacji zmian klimatu, co może następować przy wykorzystaniu Innowacji społecznych.

Innowacje społeczne to rozwiązania problemów społecznych, które jednocześnie poprawiają jakość życia. Należy jednak zwrócić uwagę, że ten mechanizm nadal podlega rozważaniom definicyjnym i ciężko jest przedstawić jedną obowiązującą definicję. W ogólnym rozumieniu opierają się one na współpracy i dzieleniu się pomysłami oraz doświadczeniami różnych jednostek, grup, przedsiębiorstw, organizacji czy instytucji, oraz powodują trwałe zmiany w tych podmiotach. Innowacje społeczne jako element rozwoju społeczno-gospodarczego odnoszą się bardziej do systemu wartości i nie muszą być ekonomicznie opłacalne. Wśród innych efektów tego wieloetapowego procesu należy podkreślić wzrost aktywności społecznej oraz tworzenie nowych narzędzi komunikacji.

Celem wystąpienia jest omówienie roli innowacji społecznych w procesie adaptacji i mitygacji zmian klimatu na przykładzie projektu TeRRIFICA. Projekt TeRRIFICA jest realizowany w sześciu regionach pilotażowych w Europie (również po za Unią Europejską) dzięki programowi Unii Europejskiej na rzecz badań i innowacji *Horyzont 2020*. Wśród oczekiwanych efektów projektu należy wspomnieć o użyciu narzędzia wypracowanego w projekcie (mapujklimat.terrifica.eu) i zdobytej wiedzy do stworzenia Planu Adaptacji do Zmian Klimatu dla Metropolii Poznań.

PATRONAT HONOROWY:

DZIEKAN WGSEiGP
Prof. dr hab. Paweł Churski

POZnań*
Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

REKTOR
Prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska

**MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO**
MAREK WOŹNIAK

Minister
Edukacji i Nauki

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

STAROSTA POZNAŃSKI

PATRONAT ZWYCZAJNY:

Parlament Studentów
Rzeczypospolitej Polskiej

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

TOWARZYSTWO
URBANISTÓW POLSKICH
ODDZIAŁ W POZNANIU

Forum
Uniwersytetów
Polskich

INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

POZnań*
metropolia

PATRONAT MEDIALNY:

Radio
Poznań

Radio
Meteor

urbanistyka.info

URBNEWS

ŻYCIE
UNIWERSYTECKIE

m radio
102,7 FM

ORGANIZATOR:

AKADEMICKIE KOŁO NAUKOWE GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

WWW.AKNGP.HOME.AMU.EDU.PL

E-MAIL: AKNGP.AMU@GMAIL.COM

E-MAIL: DNI.PLANISTY@GMAIL.COM

